

Onderzoek naar de
**potenties van streekeigen grondstoffen
uit land- en bosbouw
voor de productie van bouwmaterialen**

Opdrachtgever: OVAM

Voorlopig eindrapport
deel 2: beleidsdiscussies & -aanbevelingen

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

Bronmateriaal

studies & onderzoek
statistieken
websites & andere
gesprekken & interviews
•federaties
•bedrijven
•bouwsector
•landbouwers
•consumenten
•bevoorrechte getuigen
fabrieksbezoeken
ervaring & parate kennis
buitenlandse netwerken
...

Deelstudies

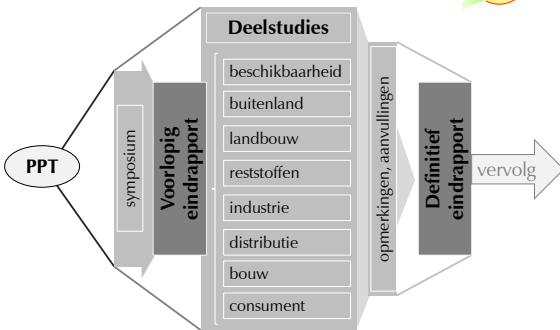
beschikbaarheid
buitenland
landbouw
reststoffen
industrie
distributie
bouw
consument

Aanvullende info

Voorlopig
eindrapport

PPT

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

Overzicht

- 1) Inleiding
- 2) Uitklaren grote discussies
- 3) Algemeen
- 4) Onderzoek & ontwikkeling
- 5) Land- tuin- en bosbouw
- 6) Industrie
- 7) Architecten, aannemers, projectontwikkelaars
- 8) Markt & handel
- 9) Consumenten
- 10) Overheid
- 11) Info & sensibilisatie

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

1) Inleiding: bronnen

- 1) Eigen bevindingen: deelrapporten
- 2) Duits federaal beleid
- 3) Andere (A, NL, GB...)

Catalogus van mogelijkheden
(overlappenden)

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

2) Grote discussies uitklaren

- 1- Voedsel – voeder – grondstoffen – energie – natuur...
 - > cijfermatige studie landbouwkundige mogelijkheden / opties
 - > inclusief afwentelingsmechanismen & gevolgen
- 2- Bio-based economie in VL?
 - > onderzoeksprogramma
 - > maatschappelijk debat
 - > indien 'ja'
 - >> onafhankelijk instituut
 - >> massale communicatie

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

2) Grote discussies uitklaren

3- Landbouw – natuur – ander landgebruik

- > debat open ruimte
- > vleesconsumptie !
- > landbouwmethodes
- > biotechnologie

4- Energie / materialen?

- > energie uit zon, wind, water
- > afschaffen stimuli voor grootschalige verbranding biomassa
- > prioriteit materiaalproductie
- > cascadegebruik

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

2) Grote discussies uitklaren

5- Duurzame ontwikkeling

- > milieu- en sociale effecten bestuderen
- > (internationaal) certificeringssysteem
- > CO₂-binding producten in klimaatwetgeving
- > omvattende databank
- > biodiversiteit

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

3) Alle sectoren

1- Algemene maatregelen

- > juridisch kader voor gebruik
- > overheidscommunicatie en –marketing:
 - milieuvoordelen
 - kwaliteiten
- > doorgedreven O&O:
 - kwaliteiten optimaliseren
 - efficiëntere omzettingstechnieken
 - nieuwe variëteiten
- > marktintroductieprogramma's (& subsidies)

2- Voorwaarden

- > productiezekerheid (voeding, grondstoffen, energie)
- > duurzaamheid productie

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

4) O&O

1- Algemene O&O-maatregelen

- > teeltverbeteringen
- > ontsluitingsmechanismen grondstoffenbronnen
- > toelevering & logistiek
- > procesontwikkeling
- > productontwikkeling
- > nieuwe toepassingsgebieden
- > verbeterd cascadegebruik
- > integratie materiaal- & energietoepassingen
- > gerichte subsidies: economische + ecologische relevantie
- > onafhankelijk kenniscentrum

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

4) O&O

2- O&O-maatregelen bouwsector

- > houtbeschermingsmiddelen & brandbescherming
- > verbetering bouwmaterialen uit teeltbare grondstoffen
- > verbreding toepassingen van:
 - inheemse natuurlijke vezels
 - hout
 - oud hout
- > recyclageprocessen biobaseerde bouwmaterialen
- > analyse stofstromen, EPD's...

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

5) Land-, tuin- & bosbouw

1- Algemene aanbevelingen land- en bosbouw

- > duidelijke toekomstbeelden & richtlijnen !
- > voorrang voedselproductie
- > vergroting landbouwareaal ten nadele van infrastructuur ?
- > zie O&O
- > milieuverantwoorde biotechnologie
- > veelheid van gewassen:
 - regionale verscheidenheid
 - vermijden monoculturen
- > versterkte toepassing neven- en restproducten
- > meerjarige lignocelluloseplanten stimuleren
- > belang & duurzaamheid geïmporteerde motorbrandstoffen
- > beschikbaarheid leveringen verzekeren
- > versterking landbouw in ontwikkelingslanden
- > vermindering importheffingen

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

5) Land-, tuin- & bosbouw

2- Specifieke aanbevelingen landbouw VL

- > *stabiele wetgeving*
- > *gevolgen bodemvruchtbaarheid bestuderen*
- > *demonstratieprojecten 'alternatieve' teelten*
- > *gerichte & efficiënte subsidiepolitiek*
- > *dialogoog & afstemming producenten/verwerkers*

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

5) Land-, tuin- & bosbouw

3- Specifieke aanbevelingen bosbouw VL

- > *stabiele wetgeving*
- > *Bosgroepen ondersteunen*
- > *info & demo duurzame bosbouw ondersteunen*
- > *duurzaamheidslabels stimuleren & ondersteunen (FSC, PEFC)*
- > *promotie streekeigen hout*
- > *vergemakkelijken teelt korte- omloophout & agroforestry*
- > *opheffen scheiding beleidsdomeinen land/bosbouw*

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

6) Industrie

1- Algemene aanbevelingen industrie

- > *communicatie & info over wat er al gebeurt*
- > *positieve aspecten benadrukken*
- > *bestudeer marktmechanismen, prijzen, toevoerverzekering*
- > *stimuleer grondstofgebruik boven energietoepassingen*
- > *KMO's stimuleren*
- > *laagtechnologische toepassingen stimuleren*

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

6) Industrie

2- Houtsector

- > *materiaalgebruik vooropstellen*
- > *studie effecten grootschalige verbranding becijferen*
 - >> *grootschalige verbranding demotiveren*
- > *effecten/opvang voorspelde houttekorten bestuderen*
- > *productie isolatiemateriaal uit hout promoten*

3- Textielsector

- > *reststromen optimaliseren*
- > *productie isolatiemateriaal uit reststoffen stimuleren*
- > *productie isolatiemateriaal uit vezelgewassen stimuleren*
- > *bestudeer mogelijkheden ongebruikte productiecapaciteit*
- > *mogelijkheden streekeigen landbouwproductie nagaan*

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

6) Industrie

4- Papiersector

- > *vermijd dat hoogwaardig papierafval verbrand wordt*
- > *O&O & marktpotenties constructiematerialen (bv. buizen)*

5- Schelpen

- > *onderzoek ecologische impact vangst schelpen*
- > *onderzoek mogelijkheden verwerking in bouwmaterialen*
- > *ophaalcircuit mosselschelpen opzetten*

6- Andere

- > *industrie-inzet lijnolie in Vlaanderen bestuderen*
- > *stimuleren toepassing bouwmaterialen uit vlas/leem*
- > *stimuleren productie isolatiematerialen e.a. uit vlas & hennep*

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

7) Architecten, aannemers

1- Algemene aanbevelingen

- > *info & bekendmaking wat al bestaat & mogelijkheden*
- > *effectieve argumentatie hanteren*
- > *architectuurwedstrijd*
- > *opleiding & onderwijs*
- > *samenwerking 'regimespelers' & 'nichespelers' stimuleren*
- > *financiële stimulansen*
- > *relevante type-I-labels (bv. natureplus) ondersteunen*
- > *teeltbare positief evalueren in beoordeling gebouwen*
- > *verhoging beschikbaarheid*
- > *demo via overheidsgebouwen*
- > *onderzoek & vergelijking gezondheids- & milieu-impact*

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

8) Markt & handel

1- Algemene aanbevelingen

- > bestuderen & afbouwen marktbelemmeringen
- > transparante verbruikersinfo
- > demoprojecten
- > samenwerkingen inzake marktgerichtheid stimuleren
- > doorstroming O&O-resultaten stimuleren
- > marktaandeel teeltbare uitbreiden in nieuwbouw & renovatie
- > steun bestaande labels (bv. natureplus)
- > inachtnaam CO₂-sequestratie in beoordeling gebouwen
- > demo via overheidsgebouwen
- > onderzoek & vergelijking gezondheids- & milieu-impact
- > info & vorming voor beslissers
- > grootschalige infocampagne
- > tijdelijke subsidie (cfr. VIBE, Wallonië, BXL)

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

9) Consumenten

1- Algemene aanbevelingen

- > zie 8
- > integreer in 'groene leningen'
- > integreer in Ecocheques
- > verplicht etikettering met samenstelling bouwmaterialen
- > bouwadvies

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

10) Overheid

1- Algemene aanbevelingen

- > zie boven (1-9)

2- Specifieke aanbevelingen

- > integreer in 'groene overheidsaankopen'
- > integreer in innovatieve aanbestedingsprocedures
- > stimuleer opmaak LCA's en EPD's voor deze bouwmaterialen
- > verbetering infovoorziening & versterking rol overheid

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

11) Info & sensibilisatie

1- Algemene aanbevelingen

- > wetenschappelijke symposia & evenementen
- > vakpublicaties
- > infonetwerken met industrie – wetenschap – beleid – NGO's
- > netwerken leveranciers - afnemers
- > uitwerking label biogene producten
- > gerichte campagnes naar elke doelgroep
- > inzet intermediaire organisaties (bv. steunpunten)

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

Verder verloop

Commentaren genoteerd 05/04/2011

Schriftelijke commentaren insturen 05/05/2011

Correcties & aanvullingen verwerkt in teksten
Commentaren & standpunten apart bijgevoegd

Teksten aangevuld 05/07/2011

Potenties land- en bosbouwgrondstoffen - Presentatie voorlopig eindrapport - 05/04/2011

